

Informația generalizatoare privind situația fondurilor de investiții în proces de lichidare (1 aprilie 2008).

Fondurile de investiții au fost create ca rezultat al privatizării în masă în anii '90. Odată cu încheierea privatizării în masă, cetățenii au devenit acționari ai fondurilor, iar acestea – acționari la întreprinderile privatizate. După adoptarea în iunie 1997 a Legii privind fondurile de investiții, o parte din fonduri au fost transformate în fonduri de investiții nemutuale, iar față de altele, care nu s-au conformat cerințelor legislației, s-a început procedura de lichidare forțată.

Transformarea fondurilor de investiții în fonduri nemutuale (care nu sunt obligate să-și răscumpere acțiunile de la acționari), nu a dus la ameliorarea situației, ci dimpotrivă a ajuns a fi critică pe acest segment de piață. Din acest motiv, pentru a întoarce cel puțin parțial valoarea acțiunilor depuse la fonduri în anul 2005 a fost modificată Legea privind fondurile de investiții, care a obligat toate fondurile să se reorganizeze – să se transforme, de exemplu, în fonduri mutuale sau pe intervale, sau să-și lichideze genul de activitate pe piața valorilor mobiliare, sau să se lichideze benevol.

Astfel, din cele 32 de fonduri existente în anul 2005, 6 fonduri de investiții și anume, FINN „Mandatar” S.A., FINN „Real-Invest” S.A., FINN „Asito-Invest-Prim” S.A., FINN „Agrofond” S.A., FINN „DAAC-Hermes” S.A., și FINN „Dividend” S.A. au adoptat decizia, la adunările generale a acționarilor, privind lichidarea genului de activitate pe piața valorilor mobiliare și reorganizarea în societăți pe acțiuni. Totodată, aceste fonduri au fost obligate să-și răscumpere acțiunile de la propriii acționari la un preț stabilit de adunarea generală a acționarilor, dar nu mai mic decât 50% din valoarea nominală sau prețul de plasare al acestora, termenul de colectare a cererilor de răscumpărare fiind de 9 luni de la data desfășurării adunării la care s-a aprobat decizia de lichidare a genului de activitate. De acest drept au beneficiat peste 39 mii acționari, în acest scop fiind îndreptate cca 12,7 mln.lei. Din păcate, nu toți acționarii s-au adresat la fonduri, deși informația privind posibilitatea de a-și răscumpăra acțiunile a fost difuzată în ziare, inclusiv locale, la posturi de televiziune, de radio.

De menționat că în anul 2007 fondurile nominalizate au finalizat procedura de lichidare a activității ca participant profesionist și continuă să activeze ca societăți pe acțiuni. Acționarii fondurilor nominalizate care nu au înaintat cereri de răscumpărare a acțiunilor în termenul stabilit de cerințele legislației în vigoare rămân în continuare acționari ai societăților pe acțiuni, succesoare a fondurilor de investiții. Informația cu privire la fondurile de investiții care și-au finalizat procedura de lichidare a genului de activitate în calitate de participant profesionist la piața valorilor mobiliare este prezentată în Anexa **nr.1. și nr.2**

Alte 9 fonduri au decis la adunările generale ale acționarilor să se lichideze din proprie inițiativă, fiind aleasă comisia de lichidare. Comisia de lichidare, în conformitate cu prevederile legale efectuează comercializarea activelor fondurilor de investiții în scopul acumulării mijloacelor bănești, care ulterior vor fi repartizate acționarilor fondurilor.

În conformitate cu prevederile Legii nr.267-XVI din 07.12.2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, 2008, nr.25-27) a fost modificat articolul 31 „Modul și termenele de reorganizare a fondurilor de investiții nemutuale” din Legea nr.1204-XIII din 05.06.1997 cu privire la fondurile de investiții prin care a fost stabilit termenul limită – 1 iulie 2008, în cadrul căruia are loc înstrăinarea acțiunilor și părților sociale deținute de fondurile de investiții în proces de lichidare, pînă la expirarea căruia este interzisă repartizarea către acționari a acțiunilor și părților sociale aflate în portofoliul lor. Respectiv, în termenul indicat vor fi scoase la vânzare pachetele de acțiuni și cotele de participare rămase. Totodată, activele fondurilor aflate în proces de lichidare care nu vor fi vîndute, vor fi repartizate acționarilor. În acest caz, acționarii vor primi acțiuni direct în societățile pe acțiuni sau cote de participare în societățile cu răspundere limitată, care anterior erau incluse în portofoliile fondurilor de investiții.

Menționăm, că la situația 01 aprilie 2008 de către comisiile de lichidare a fondurilor menționate au fost înstrăinate circa 56% din totalul pachetelor de acțiuni, cote-părți deținute de acestea și, în medie, unei acțiuni îi revin mijloace bănești suma cărora variază de la 0,18 la 1,10 lei. Dacă vom calcula cît îi revine în medie unui acționar, atunci ajungem la sume ce variază între 49 și 364 de lei. Informația privind fondurile de investiții în lichidare benevolă este prezentată în Anexa **nr.3 și nr.4.**

Atenționăm, că FINN „Viitorul - Tău” S.A. a distribuit patrimoniul acționarilor fondului în mărime de 11,4 mln. lei în mijloace bănești și 13,5 mln. lei în acțiuni. Acționarii fondului prin scrisori au fost informați privind modul de distribuire a mijloacelor bănești (care se efectuează prin intermediul B.C. „Moldindconbank” S.A.) și a acțiunilor nerealizate.

Celelalte 17 fonduri se află în proces de lichidare forțată. Pentru acestea au fost numiți administratori – angajați ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care activează după aceeași procedură ca și comisiile de lichidare ale fondurilor de investiții în lichidare din proprie inițiativă. Și anume, sunt scoase la vânzare toate pachetele deținute de aceste fonduri. Mijloacele bănești obținute din vânzarea activelor sunt acumulate în conturi de depozit. La situația 01 aprilie 2008 aceste fonduri au acumulat în medie sume ce variază între 16 bani la o acțiune și 2,14 lei la o acțiune, iar în medie pe acționar – de la 36 la 453 lei.

Patru fonduri – „Incom-Invest”, „Cărpineniprivatinvest”, „Glor-Invest” și „Migdalinvest” au încheiat procedura de înstrăinare a activelor. În prezent acestea dețin doar active sub formă de mijloace bănești care, în următoarele luni, vor fi împărțite acționarilor prin intermediul B.C. „Investprivatbank” S.A.

Lista fondurilor de investiții aflate în proces de lichidare forțată este indicată în tabelul **nr.5 și nr.6.**

Una din sarcinile comisiilor de lichidare, administratorilor din oficiu ce gestionează procesul de lichidare este ca în rezultatul lichidării fondurilor, acționarii acestora, să primească cît mai mulți bani și nu acțiuni sau cote-părți în societăți comerciale. Înstrăinarea patrimoniului fondurilor se efectuează prin expunerea spre vânzare a pachetelor de acțiuni prin intermediul licitațiilor desfășurate la Bursa de Valori a Moldovei, și vânzarea în conformitate cu normele legale, a pachetelor de acțiuni deținute în societățile pe acțiuni care și-au păstrat modul de înstrăinare în conformitate cu art.II din Legea nr.163-XVI din

13.07.2007 și a cotelor de participare deținute în societățile cu răspundere limitată. Menționăm, că un șir de societăți din portofoliile fondurilor de investiții în proces de lichidare nu activează, nu dispun de active, derulează procedura de lichidare sau insolabilitate, sau au fost lichidate și radiate din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor. Din aceste motive, pachetele de acțiuni și cotele de participare ale acestor societăți nu pot fi expuse la vânzare, care fapt va genera pierderi pentru fondurile de investiții.

Din mijloacele bănești acumulate de către fondurile de investiții în rezultatul realizării activelor, vor fi achitate datoriile creditoriale ale fondurilor de investiții reieșind din pretențiile creditorilor prezentate și recunoscute. De asemenea, mijloacele bănești disponibile după achitarea datoriilor creditoriale și acoperirea cheltuielilor de lichidare, precum și, acțiunile și cotele de participare nerealizate ale întreprinderilor din portofoliile fondurilor vor fi repartizate între acționarii fondurilor, proporțional numărului de acțiuni ce le dețin. În acest scop, fiecărui acționar al fondului îi va fi prezentată o dare de seamă privind rezultatele derulării procedurii de lichidare cu indicarea modului în care vor putea fi primite mijloacele bănești și bunurile repartizate. Acționarii fondurilor de investiții care nu au ridicat dividendele anunțate până la inițierea procedurii de lichidare le vor putea ridica în același mod ca și mijloacele bănești rezultate din lichidarea fondurilor.

Totodată, atenționăm asupra următoarelor: în conformitate cu prevederile legislației de la data anunțării hotărârii de lichidare a fondului de investiții, tranzacțiile cu acțiunile acestuia se suspendă. Respectiv, acțiunile fondurilor de investiții nu pot fi vândute altor persoane cu excepția efectuării modificărilor în registrul deținătorilor de valori mobiliare rezultate din contractele de moștenire.

De asemenea, pentru a evita anumite dificultățile apărute în momentul ridicării mijloacelor bănești, acționarii fondurilor de investiții care și-au modificat datele personale cum ar fi: numele, numărul buletinului de identitate, adresa de la domiciliu etc. urmează să se adreseze Registrului Independent, care ține registrul deținătorilor de valori mobiliare al fondului respectiv, pentru a introduce modificările în registru.

În Anexa nr.7 este prezentată informația privind structura portofoliului fondurilor de investiții în proces de lichidare, inclusiv pachetele de valori mobiliare realizate și care se expun la vânzare la situația de 1 aprilie 2008.